

Kvalita a bezpečnosť stavieb str. 3

Noví profesori a docenti na STU str. 4

Vianočný koncert súboru Technik Akademik str. 8

Tak, a opäť je tu december, koniec roka, a najmä záver zimného semestra. Dobré vieme, čo to znamená pre nás učiteľov, ale aj pre študentov. Mimoriadna záťaž v snahe dobehnúť zameškané, pripraví sa na posledné testy, zápočty a možno aj príprava na predtermín. Tohtoročný záver roka je navyše špecifický výrazným zviditeľnením témy školstva na Slovensku. Pripravuje sa zásadná reforma vzdelávacieho systému od základného po vysoké školstvo s názvom „Učiaci sa Slovensko“. Súčasne prichádzajú výsledky z PISA testov, ktoré medzinárodne testujú čitateľskú, matematickú a prírodovednú gramotnosť 15-ročných žiakov ZŠ a SŠ. Žiaľ, trend je neúprosný, vo všetkých troch testovaných gramotnostiach klesáme stále nižšie a nižšie... Myslím si, že je najvyšší čas so spôsobom vzdelávania a výchovy našich detí skutočne niečo zásadne urobiť v ich a vlastne aj náš prospech. Obávam sa však návrhu zmien, ktoré sú robené pod silným mediálnym tlakom. Ak má byť reforma zmysluplná, nesmie ju robiť len úzka skupinka ľudí, je potrebné zapojiť širšie spektrum pedagógov na všetkých úrovniach so skúsenosťami z pedagogického procesu, a najmä dať čas na analýzu stavu, hľadanie ciest nápravy a formuláciu konkrétnych krokov školskej reformy na všetkých stupňoch. Prepáčte mi tento úvod, ale situácia ohľadne vzdelávania, na všetkých stupňoch, je tak kritická, že ZMENA je nevyhnutná. December je však aj čas Adventu, stíšenia a prípravy na Vianoce. Pre deti je prvým výrazným signálom tohto obdobia Mikuláš so svojimi balíčkami sladkostí. Tento rok sme u nás doma mali veľmi špeciálneho Mikuláša. Po rokoch balíčkov s rovnakým obsahom pre všetkých, sa Mikuláš rozhodol balíčky personifikovať. Každý sme iný a aj naše chute sa môžu výrazne líšiť. Chce to len čas a chuť pozorovať a vidieť. Na tých radostí z uhádnutia tajných želaní vašich blízkych nikdy nezabudnete. Z celého srdca vám prajem radostnú myseľ a pokoj v srdci v kruhu rodiny, priateľov, známych počas tohtoročných vianočných sviatkov.

JÁN HÍVEŠ
predseda Akademického senátu STU

SPEKTRUM 4

Vydáva Slovenská technická univerzita v Bratislave,
Vazovova 5, 812 43 Bratislava,
mobil: 0917 669 584, fax: 02/57294 333, e-mail: spektrum@stuba.sk

Obsah

ĽUDIA, TÉMY, UDALOSTI	3 - 4
Kvalita a bezpečnosť stavieb	
Noví profesori na STU	
Novovymenovaní docenti	
ZAÚJALO NÁS	5
Projekty STU v Afganistane	
OČAMI ŠTUDENTOV	6
Polárna žiara, fjordy, mráz a štúdium	
KALEIDOSKOP	7
Spoločná beáňa	
Filmový festival na MTF STU	
STAVEBNÁ FAKULTA	8
Technik Akademik v Európskom parlamente	
Vianočné mecheche	
STROJNÍCKA FAKULTA	9
Ako sme sa stali hercami	
FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A INFORMATIKY	10
75. výročie FEI STU	
FAKULTA CHEMICKEJ A POTRAVINÁRSKEJ TECHNOLOGIE	11
Najlepší študenti na najlepšej technickej fakulte	
18. študentská vedecká konferencia na FCHPT	
FAKULTA ARCHITEKTÚRY	12
Cena prof. Kusého pre prof. Pohaničovú	
Design v pohybe	
MATERIALOVOTECHNOLOGICKÁ FAKULTA SO SÍDLOM V TRNAVE	13
Študenti MTF získali ocenenia	
Stretnutie vedenia fakulty so študentmi	
ROZLÚČILI SME SA	14
Za profesorom Biskupičom	
ŠPORT	15
Hokejový zápas SvF STU – FAST VUT	
Šport, pohyb, tanec	

SPEKTRUM STU

Technik – revue slovenských technikov, 9 ročníkov – 1940-1949;
Technika – závodný časopis SVŠT, 9 ročníkov – 1958-1967;
Technika – revue SVŠT, 2 ročníky – 1968-1970;
Technika – spravodajca SVŠT, 8 ročníkov – 1982-1990;
Informácie STU, 5 ročníkov – 1990-1994

Výkonná redaktorka: Iva Šajbidorová

Grafická koncepcia: Matúš Lelovský, Juraj Blaško

Grafická úprava: Ivan Páleník

Redakčná rada: Irena Dorotjaková, Miroslav Hutňan, Valéria Kocianová, Michal Masaryk, Zuzana Marušincová, Ivan Páleník, Marián Peciar (predseda), Viera Stopjaková, Daniela Špírková, Daša Zifčáková

Tlač: Vydavateľstvo STU, Bratislava.

Registrácia: EV 3646/09. ISSN 1336-2593.

IČO: 397687

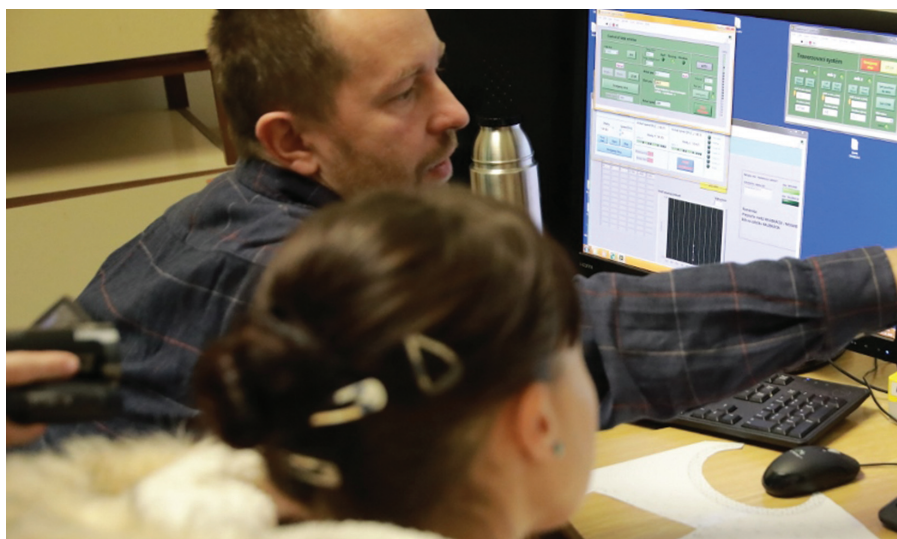
Periodicita vydania: 10 čísel/rok

Dátum vydania: 21. 12. 2016

Foto na titulnej strane: Technik Akademik. Autor: Matej Kováč

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá jeho autor. Redakcia nemusí súhlasiť so všetkými publikovanými názormi. Nepredajné.

Kvalita a bezpečnosť stavieb

Výškové budovy ako Twin City, Panorama či mrakodrapy Zahy Hadid. Tieto projekty testujú aj vedci Slovenskej technickej univerzity. Na výskum a spoluprácu s praxou im slúžia nové laboratóriá zriadené aj v rámci Univerzitného vedeckého parku Science City Bratislava.

Aby boli stavby bezpečné, bývalo sa v nich príjemne a neškodili nášmu zdraviu – to zabezpečuje výskum stavebných odborníkov z Katedry konštrukcií pozemných stavieb Stavebnej fakulty STU. Laboratóriá na STU umožňujú odborníkom skúmať všetky aspekty stavieb – od stavebnej tepelnej techniky (šírenie tepla a vlhkosti v budove), cez akustiku, prirodzené osvetlenie a kvalitu vnútornej klímy, aerodynamiku (pôsobenie vetra na budovy a konštrukčné prvky), hydrodynamiku (pôsobenie vetrom hnaného dažďa na budovy a konštrukcie), po životnosť materiálov či energetickú efektívnosť budov.

„Zaoberáme sa stavebnou fyzikou a jej aplikáciou na konštrukčné detaily budov. Našou úlohou je zabezpečiť zdravé a pohodové vnútorné prostredie, aby sa ľudia cítili v budovách príjemne a bezpečne. A to pri minimalizácii energetických nárokov vo fáze výstavby i používania budovy, v súlade s trendmi udržateľnej architektúry. Budovy nám musia poskytovať teplotnú pohodu, akustický komfort a kvalitné prirodzené osvetlenie pre prácu a pre orientáciu v budove. Obalové konštrukcie budov musia zabezpečiť dostatočnú tesnosť voči vzduchu a odolnosť voči prenikaniu dažďovej vody. Stavebné materiály musia mať potrebnú životnosť a konštrukčné riešenie budovy musí zamedziť vzniku a šíreniu požiaru,“ vysvetľuje Boris Bielek, vedúci Katedry konštrukcií pozemných stavieb Stavebnej fakulty STU.

Laboratóriá tejto katedry slúžia na výskum a spoluprácu s praxou. Ročne riešia jej zamestnanci desiatky domácich a medzinárodných výskumných projektov a projektov pre prax. Aktuálne overujú v aerodynamickom tuneli pôsobenie vetra na výškové budovy v novonavrhovanej štvrti New City Centre Bratislava na Čulenovej ulici, ktorých autorkou je architektka Zaha Hadid. Naposledy spolupracovali pri projektoch Panorama City, Centrál Bratislava či Eurovea. Z výskumných projektov riešia aktuálne napr. projekt Horizont 2020,

ktorého úlohou je inovovať metódy merania akustických aspektov budov (Advanced physical-acoustic and psycho-acoustic diagnostic methods for innovation in building acoustics) či projekty Cost, ktoré skúmajú nové materiály a konštrukčné prvky, ktoré by mohli prispieť k redukcii hluku v budovách (Designs for Noise Reducing Materials and Structures, Improving sustainability and efficiency through new structural textile materials and designs).

Z domácich výskumných projektov je to aktuálne Výskum obvodových plášťov budov s integrovanými fotovoltaickými prvkami či Strategická úloha obnoviteľných zdrojov energie v projektovej stratégii tvorby techniky budov pre udržateľnú architektúru.

V laboratóriách prebieha aj výskum doktorandov, ktorý je súčasťou ich záverečných prác, napr. vplyv zateplenia na akustiku budov, vplyv vetra na atypické stavebné konštrukcie či na chodcov v podchodoch a v uliciach medzi zástavbou i overovanie najvhodnejších umiestnení malých veterných turbín na budovách.

ANDREA SETTEY HAJDÚCHOVÁ
foto: MATEJ KOVÁČ

Noví profesori na STU

Prezident Andrej Kiska 9. novembra 2016 vymenoval dvadsať vysokoškolských profesoriek a profesorov. V príhovore prezident zdôraznil vážnu a nezastupiteľnú úlohu profesorov vo výchove a vzdelávaní mladých ľudí. „... dnes viac než kedykoľvek predtým potrebujeme, aby z našich vysokých škôl vychádzali mladí ľudia zdatní nielen vo svojich

odboroch, ale hlavne schopní rozlišovať pravdy od lží, informácie od manipulácií a poloprávd – ľudia čestní a poctiví. Takí, pre ktorých nebude najjednoduchšie riešenie vždy prvou voľbou,“ povedal. Keďže v súčasnosti školstvo s napätím očakáva návrh ministerstva, z ktorého by malo vyplývať ako chceme, aby vysoké školy, ale aj veda a vý-

sium vyzerali za desať rokov, požiadal, aby sa pedagógovia zapojili do diskusie a hľadali spolu so študentmi, ich rodičmi, ale aj s vládou a parlamentom riešenia pre skutočne kvalitnejšie vysoké školy na Slovensku.

Zo Slovenskej technickej univerzity si vymenovacie dekréty prevzali:

prof. Ing. Ján Derco, DrSc.

študijný odbor: chemické inžinierstvo
Ústav chemického a environmentálneho inžinierstva
Fakulta chemickej a potravinárskej technológie

Ako vysokoškolský učiteľ pôsobí vyše 35 rokov. Prednáša viacero predmetov – *environmentálne inžinierstvo, procesy a technológie čistenia komunálnych odpadových vôd, ochrana a sanácia pôdy, modelovanie procesov ochrany zložiek životného prostredia*. Je au-

torom a spoluautorom 1 učebnice, 3 monografií, 2 kapitol v monografiách, 11 skript a 8 učebných pomôcok v rámci internetovej podpory pre dištančné vzdelávanie. Vo vedeckej práci sa orientuje na environmentálne a matematické modelovanie procesov úpravy vody, čistenia odpadových vôd a minimalizácie produkcie kalov, odstraňovanie mikropolutantov z vôd, optimalizáciu biologických procesov a bioreaktorov na čistenie odpadových vôd. O jeho vedeckej práci svedčí 37 publikácií v CC časopisoch, na ktoré má 224 SCI citácií a 119 iných citácií. Je autorom 5 patentov a autorských osvedčení.

prof. Ing. Monika Rychtáriková, PhD.

študijný odbor: pozemné stavby
Katedra konštrukcií pozemných stavieb
Stavebná fakulta

Je uznávanou pedagogickou osobnosťou. Prednáša predmety *stavebná akustika a osvetlenie, dizertačný projekt a Building Physics*. Výrazne sa angažuje vo vedení doktorandov doma i v zahraničí. Je autorkou a spoluautorkou 3 vysokoškolských učebníc, 2 knižných monografií,

2 skript a 3 kratších kapitol v monografiách. Vo vedeckovýskumnej oblasti sa zameriava na stavebnú a priestorovú akustiku, predovšetkým však na počítačové simulácie a psychoakustiku. K významným témam jej činnosti patrí virtuálna akustika a auralizácia (zvuková vizualizácia), ktorá je dôležitá nielen pri výskume v oblasti architektonického navrhovania, ale aj pri výskume v audiológii a v oblasti zvukovej orientácie nevidiacich. Je autorkou a spoluautorkou 45 vedeckých článkov, z toho 16 CC. Na svoje príspevky zaznamenala 56 citácií. Je autorkou a spoluautorkou vyše 50 expertíznych posudkov a 7 realizovaných projektov z oblasti architektúry a pozemných stavieb.

Srdečne blahoželáme.

IVA ŠAJBIDOROVÁ

Novovymenovaní docenti

Rektor Robert Redhammer 14. decembra 2016 vymenoval päť docentov Slovenskej technickej univerzity. Dekréty si prevzali:

doc. Ing. Vanda Benešová, PhD., v odbore aplikovaná informatika, Ústav počítačového inžinierstva a aplikovanej informatiky, Fakulta informatiky a informačných technológií STU,

doc. Ing. Jozefa Červeňová, PhD., v odbore teoretická elektrotechnika, Ústav elektrotechniky, Fakulta elektrotechniky a informatiky STU,

doc. Ing. Michal Ilčin, PhD., v odbore chemická fyzika, Ústav fyzikálnej chémie a chemickej fyziky, Fakulta chemickej a potravinárskej technológie STU,

doc. Ing. Marek Kukučka, PhD., v odbore elektronika, Ústav automobilovej mechatroniky, Fakulta elektrotechniky a informatiky STU,

doc. Ing. Tomáš Mackulak, PhD., v odbore chemické technológie, Ústav chemického a environmentálneho inžinierstva, Fakulta chemickej a potravinárskej technológie STU.

redakcia
Foto: MATEJ KOVÁČ

Projekty STU v Afganistane

Hostiteľ večera doc. J. Haydary.

V priestoroch Slovenskej chemickej knižnice sa 20. 10. 2016 uskutočnilo slávnostné podujatie „Projekty STU v Afganistane“, ktorého cieľom bolo informovať o výsledkoch projektov medzi Slovenskom a Afganskou islamskou republikou. Spolupráca oboch krajín trvá už vyše 10 rokov a priniesla množstvo úspechov. Podujatia sa zúčastnili za Slovenskú technickú univerzitu – rektor prof. R. Redhammer a prorektor prof. S. Biskupič. Fakultu chemickej a potravinárskej technológie zastupoval dekan prof. J. Šajbidor a prodekan doc. M. Bakošová, prof. A. Gatial a prof. L. Jellemský. Za kooperujúce strany mimo univerzity prišiel riaditeľ Odboru rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci MZVaEZ SR JUDr. J. Chlebo a riaditeľka Slovenskej agentúry pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu Dr. Ing. Z. Letková. Hostiteľom večera bola osoba veľkou mierou stojaca za úspešnou spoluprácou oboch krajín, pracovník Ústavu chemického a environmentálneho inžinierstva FCHPT a člen výkonného výboru Zväzu Afgancov na Slovensku doc. J. Haydary. Jednotliví rečníci vyzdvihovali benefity nadnárodnej spolupráce a vyslovovali dôveru v úspechy budúcich projektov. Doc. Haydary komplexne priblížil jednotlivé projekty, z ktorých spolupráca s afganskými univerzitami pozostávala. Dokopy išlo o 6 rôznych projektov, pričom v rámci Afganistanu sa spolupracovalo s Kábalskou polytechnickou univerzitou (KPU), jedinou technickou univerzitou v Afganistane, a Herátskou univerzitou. Prvým projektom bolo postavenie nového laboratória na testovanie konštrukčných materiálov na Herátskej univerzite v rokoch 2005 – 2007. V roku 2008 sa rozbehla široká kooperácia európskych a ázijských univerzít s cieľom zvýšiť úroveň vzdelávania na af-

ganských univerzitách. Do tohto projektu bola zapojená okrem STU, ktorá celú akciu zaštitila a koordinovala, aj viedenská Technická univerzita TU Wien, Ázijský technický inštitút AIT v Thajsku a na strane prijímateľa KPU. V rámci tohto projektu trvajúceho tri roky došlo k výmenným pobytom medzi jednotlivými univerzitami, k organizácii 3 medzinárodných konferencií na pôde Afganistanu a k vychovaniu celkovo 13 nových mladých afganských učiteľov, pričom deväť z nich študovalo práve na STU. Tretí projekt (2009 – 2011) bol zameraný na rozvoj KPU. Pozostával celkovo z 12 stáží afganských učiteľov, inžinierov a talentovaných študentov na STU, 5 odborných seminárov v Kábule, vývoja 2 nových študijných programov a návrhu nových experimentálnych prác spolu s potrebným laboratórnym vybavením. Štvrtý projekt (2011 – 2013) priniesol KPU nové mikrobiologické a chemicko-inžinierske laboratóriá. V rámci piateho projektu došlo k vybaveniu nových laboratórií pre potreby všeobecnej chemickej technológie a k vývoju nových študijných odborov. Zatiaľ posledný projekt bol zameraný na založenie odboru výživa a hodnotenie potravín na Herátskej univerzite, ktorého cieľom je eliminovať problém Afganistanu s dovozom potravín s nízkou kvalitou. Opäť došlo k viacerým výmenným pobytom, odborným seminárom a k vytvoreniu moderných laboratórií slúžiacich na účely hodnotenia kvality potravín. Akcia bola oslavou pomoci Slovenska Afganistanu, krajine so 6-násobným počtom obyvateľov. Vo vzduchu bolo cítiť hrdosť a nadšenie účastníkov zo skutočnosti, že Slovensko je malou krajinou schopnou veľkých vecí.

JÁN JANOŠOVSKÝ

Výzva na predkladanie projektov Interreg V A SR – AT

Riadiaci orgán (Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR) vyhlásil výzvu na predkladanie projektov v rámci Programu spolupráce Interreg V A Slovenská republika – Rakúsko.

Žiadosti o NFP, ktoré budú predmetom výberu nadchádzajúceho monitorovacieho výboru je potrebné predložiť do 28. februára 2017. Všetky úplné žiadosti o NFP predložené do uvedeného termínu, ktoré zároveň spĺňajú spôsob a formu predloženia žiadosti o NFP, bude posudzovať monitorovací výbor (schválenie alebo neschválenie) v druhej polovici júna 2017. Žiadosti o NFP je možné predkladať na spoločný sekretariát v Bratislave alebo vo Viedni. Príslušné formuláre a informácie ohľadne žiadosti o NFP sú na web stránke programu, ako aj na stránke ministerstva.

Projektová dokumentácia (žiadosť o NFP a povinné prílohy) je veľmi obsiahla. Odporúčame preto už vo fáze prípravy projektu si preštudovať najmä nasledujúce dokumenty: Pravidlá oprávnenosti výdavkov, žiadosť o NFP, ako aj formulár detailného rozpočtu a programový dokument – Program spolupráce Interreg V A Slovenská republika – Rakúsko. Taktiež sú v rámci programu k dispozícii pre každého záujemcu konzultácie prostredníctvom e-mailu, telefonicky alebo osobne. Zúčastniť sa môžete aj Open Days: 14. a 20. decembra v Bratislave na adrese: Reding Tower – Račianska 153/A, Bratislava 15., 16. a 19. decembra 2016 na adrese : Schlesingerplatz 2, Viedeň Prípadne za účasti zástupcov celého partnerstva (t. j. rakúskych, ako aj slovenských partnerov) sa môžete zúčastniť cieľového poradenstva ku konkrétnym projektom: 25. a 26. januára 2017 na adrese: Kirchberggasse 33-35/9, Viedeň 31. januára a 1. februára 2017 na adrese Reding Tower – Račianska 153/A, Bratislava V záujme rezervovania dostatočného času na konzultáciu projektu je potrebné potvrdenie zvoleného termínu na spoločnom sekretariáte vo Viedni alebo v Bratislave. Ďalšie januárové termíny konzultácií v Bratislave budú zverejnené včas na programovej stránke.

A. TAKÁČ

Polárna žiara, fjordy, mráz a štúdium

Aj tak by sa dal v skratke opísať môj študijný pobyt v Nórskom kráľovstve. Tento pobyt bolo možné zrealizovať vďaka projektu NIL, uzavretom medzi nórskou univerzitou Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet v Trondheime a STU v Bratislave, presnejšie Fakultou chemickej a potravinárskej technológie a Fakultou elektrotechniky a informatiky v odbore automatizácie a riadenia procesov. V rámci projektu NIL sa už uskutočnili rôzne výmeny a návštevy študentov a profesorov.

Ako čerstvá doktorandka na oddelení automatizácie a informatizácie na FCHPT som hneď po nástupe odišla na štvormesačný pobyt do Nórska. Len jeden deň prešiel od začiatku môjho doktorandského štúdia, a už som nastupovala na lietadlo do Trondheimu. Práve v tomto krásnom študentskom mestečku sídli univerzita NTNU, kde som sa chystala stráviť najbližších 11 týždňov. Po polnočnom príchode na ubytovanie a rannom administratívnom zhone som sa zastavila na oddelení riadenia procesov. Oddelenie sa skladá prevažne zo zahraničných doktorandov, post-doktorandov a nórskech profesorov. Sú tu najmä mladí ľudia z Nemecka, Talianska, Indie, Číny, Indonézie... a, samozrejme, Slovenska. Tento medzinárodný kolektív bol pre mňa novou vítanou zmenou. Umožnilo mi to oprášiť si svoje znalosti najmä z angličtiny a taliančiny. Nórskech kolegov, ktorých nebolo tak veľa na oddelení, som mala možnosť bližšie

spoznať až na konci svojho pobytu na viačernom večierku.

Keďže som na doktorandské štúdium práve nastúpila, musela som si naštudovať tematiku svojej dizertačnej práce a určiť, čomu sa budem špecificky venovať. Prvý mesiac som strávila konzultáciami s profesormi ohľadom svojej práce. Môj nórsky školiteľ Sigurd Skogestad ma predstavil viacerým profesorom, ktorí sa venovali buď riadeniu procesov, optimalizácii alebo membránovým procesom. Z konzultácií u nich som získala cenné námety a pripomienky k svojmu výskumu riadenia membránových procesov.

Hneď po dohode so školiteľom, som sa pustila do práce. Nasledujúce mesiace sme sa každý týždeň stretávali celé oddelenie a diskutovali, kto ako pokročil v svojej práci, delili sa o novinky a „pikošky“ z výskumu.

Ani som sa nenazdala, čas rýchlo ubiehal, mesiace plynuli jeden za druhým a dni sa krátili neuveriteľne rýchlo. Zrazu som ráno vstávala za tmy a za tmy som chodievala domov. Tým, že som trávila väčšinu času na škole, ani som si nevšimla ako sa z pôvodných 14 hodín denného svetla v septembri skrátili na takmer 4 hodiny v decembri. Doktorandi, ktorí strávili už dlhší čas v Nórsku to ani nevnímali, väčšina z nich aj tak často zostávala pracovať dlho do noci. Svoj pobyt som na záver ukončila publikáciou a prezentáciou svojej práce vo firme Statoil, ktorá sa venuje spracovaniu ropy.

„Čerešničkou na torte“ celého pobytu bola krásna príroda a polárna žiara. Rada fotografujem. Kvôli fotografiám polárnej žiary som strávila dlhé hodiny vonku na mraze, len aby som polárnu žiaru videla a mohla ju odfoťiť. Stalo sa, že som kvôli tomu mrzla na snehu aj niekoľko hodín. Nikdy som to však neolutovala, stálo to skrátka za to.

Nórsko mi dalo veľa nových zážitkov, kamarátov, poznatkov a vedomostí. Poznámka pod čiaru: aj ľahšiu peňaženku.

Na záver by som sa chcela poďakovať prof. Miroslavovi Fikarovi z oddelenia automatizácie a informatizácie za možnosť študovať v zahraničí pod vedením renomovaného profesora Sigurda Skogestada.

DANIELA PAKŠIOVÁ,
doktorandka na FCHPT STU

Beánia trnavských univerzít

V priestoroch Mestskej športovej haly v Trnave sa tento rok opäť stretli študenti Materiálovo-technologickej fakulty Slovenskej technickej univerzity, Trnavskej univerzity a Univerzity sv. Cyrila a Metoda na spoločnej beánii. V utorok 15. novembra vo večerných hodinách vypukla v Trnave najväčšia študentská akcia tohto roka, Beánia trnavských univerzít, ktorá sa pomaly, ale isto stáva neoddeliteľnou tradíciou každého zimného semestra. Podujatia sa zúčastnilo rekordných 2 500 účastníkov. Organizátori tento rok stavili na istotu, a tak sa headlinerom celého večera stala jedna z najznámejších kapiel na Slovensku Horkýže Slíže, ktorých doplnila „Topolčianska zlatokopka“ v podaní dobre známeho rómskeho zoskupenia s názvom Gypsi čáve.

Po polnoci sa o zábavu postaral jeden z najobľúbenejších DJ-ov na Slovensku, rezident

žilinského Enjoy klubu – DJ Emtydee. Tento rok zaviedli organizátori z radov študentov spomínaných vysokých škôl novinku, a to podporu talentu z radov študentov. Víťaz minikonkurzu na DJ-a (DJ Madet) mohol zahrať krátky set a predstaviť tak svoju tvorbu na záver hudobných vystúpení.

„Pri takej príležitosti, akou je Beánia trnavských univerzít, ide najmä o prepojenie študentov trnavských vysokých škôl, aby sa vzájomne spoznali a zabavili sa. Trnavskí študenti dokážu vždy spoločne vytvoriť skutočne neopakovateľnú atmosféru,“ dodáva na záver Martin Vanko, študent Fakulty masmediálnej komunikácie UCM v Trnave.

PETER BRIŠ

Foto: JAKUB KOVALÍK

Filmový festival na MTF STU

V predsviatočnú stredu 16. novembra 2016 sa konal tretí ročník podujatia Filmový festival MTF STU, tentokrát v priestoroch Veľkej auly T pavilónu. Premietali sa tri filmy rôznych žánrov, ktoré v istom zmysle prepojovala myšlienka vedy a techniky. Návštevníci podujatia z radu študentov, zamestnancov, ich rodinných príslušníkov

a členov združenia Banky kvality Alumní MTF STU si pochvaľovali prostredie Veľkej auly pripomínajúce atmosféru kinosály. Podujatie bolo organizované ako sprievodná akcia celoslovenského podujatia Týždeň vedy a techniky 2016.

DAŠA ZIFČÁKOVÁ

ZCHF SR oslávil 25 rokov od založenia

Aktivity Zväzu chemického a farmaceutického priemyslu Slovenskej republiky (ZCHF SR) k 25. výročiu jeho založenia vyvrcholili 29. novembra 2016 Galavečerom slovenskej chémie a farmácie v hoteli Double Tree by Hilton v Bratislave. Predchádzala mu slávnostná konferencia, v rámci ktorej sa uskutočnili paralelne Deň chémie a Deň farmácie. Oslavy sa konali pod záštitou prezidenta SR Andreja Kisku a za prítomnosti významných hostí z vládnych inštitúcií, partnerských chemických zväzov, zakladajúcich osobností a zástupcov z domova i zahraničia. Slovenskú technickú univerzitu zastupoval rektor prof. Robert Redhammer a dekan Fakulty chemickej a potravinárskej technológie prof. Ján Šajbidor.

Podľa prezidenta zväzu Ing. Romana Karlubíka, ktorý informoval o súčasnej situácii v odvetví chémie a farmácie, sa odvetvie chémie a farmácie podieľa približne 14 percentami na celej priemyselnej produkcii SR a takmer 18 percentami na jej celkovom exporte. Európsky chemický priemysel si stále udržiava dobrú pozíciu, ale jeho svetové porovnanie sa neúprosne zhoršuje, a to najmä v prospech Ázie na čele s Čínou, ktorá dnes dosahuje takmer trojnásobne väčší objem predajov ako EÚ. Dôvodom ich obrovského dynamického rastu je väčšinou nedodržiavanie dohôd týkajúcich sa legislatívy životného prostredia, bezpečnosti práce, a pod.

I. ŠAJBIDOROVÁ

Darovanie krvi

Študenti a zamestnanci Stavebnej fakulty STU v spolupráci s Národnou transfúznou službou sa mohli opäť rozhodnúť pre humanitárny čin a darovať krv. Odber krvi, ktorý sa konal 20. októbra 2016 zabezpečovala prostredníctvom mobilnej jednotky Národná transfúzna služba. Vďaka dobrej spolupráci Združenia študentov Stavebnej fakulty a vedenia SvF sa toto filantropické podujatie stáva peknou tradíciou našej alma mater. Všetkým ochotným darcom zo srdca ďakujeme a pevne veríme, že sa stretne na podobných humanitárnych podujatiach.

P. DRAHOŠ

Technik Akademik v Európskom parlamente

„Som nesmierne rada, že práve Technik Akademik priniesol do priestorov Európskeho parlamentu čaro Vianoc. Teleso patrí k špičke amatérskeho zborového umenia a jeho výkon opäť raz urobil Slovensku dobré meno,“ uviedla Jana Žitňanská vo svojom privítacom prejave.

Na pôde Európskeho parlamentu v Auditóriu Yehudi Menuhin vystúpil so svojím vianočným programom 29. novembra miešaný spevácky zbor Technik Akademik. Europoslanci, zamestnanci inštitúcií Európskej únie, ale i Slováci žijúci v Belgicku mali tak možnosť vypočuť si koledy členských krajín Európskej únie v pôvodnom jazyku, čo je skutočne jedinečné. Okrem výberu z eurokoled zaznela na Vianočnom koncerte v EP aj cyklická skladba

Pastorále z autorskej dielne dirigenta zboru Pavla Procházku. Technik Akademik sprevádzalo Slovenské kvarteto.

Svetová premiéra všetkých 28 kolied členských krajín Európskej únie v pôvodnom jazyku zaznela na koncerte EUROKOLEDY 11. decembra 2016 v Moyzesovej sieni, kde v sprievode Komorného orchestra Musici del Teatro vystúpili okrem miešaného speváckeho zboru Technik Akademik aj sólisti Lucia Duchoňová a Boris Prýgl pod taktovkou Pavla Procházku. Koncert sa konal pod záštitou rektora Slovenskej technickej univerzity v Bratislave Roberta Redhammera.

VALÉRIA KOCIANOVÁ

Vianočné mecheche

Dňa 29. 11. 2016 sa na Stavebnej fakulte STU v Bratislave uskutočnil nultý ročník akcie s názvom Vianočné mecheche. Program bol naozaj veľmi pestrý. Už od skorého popoludnia mohli návštevníci obdivovať obrazy známych aj menej známych umelcov – Anna Sovany, Luc Gal, Boris Chmeľ, Andrej Czuczor, Patrícia Kleinová, Marko Bača a Ľuboš Zelinka, ktorí sa rozhodli zapožičať svoje diela, a tým podporiť projekt „izby od srdca“.

V priestoroch pred jedálňou začala úvodná časť predvianočnej študentskej zábavy. Šesť študentských tímov rozpálilo elektrické platničky, aby ukázali, kto z nich vie uvariť najlepší stavbársky punč. Neskôr sa v priestoroch Caffé Shupitoo začal vedomostný kvíz. Zúčastnilo sa ho 12 tímov. Po kvíze nasledovala prezentácia Vianočného bazáru chalaňov, počas ktorej odštartovala stavbárska Vianočná zbierka oblečenia. Od moderátora Janka Kamenického si návštevníci v klube mohli vypočuť, prečo Bazár chalaňov vznikol a aké projekty podporuje.

Program Vianočného mecheche pokračoval prezentáciou o zahraničných stážach študentov i absolventov s Erasmusom a zlatým klincom programu boli dvaja stand-up komici – Martin Hatala a Jakub Lužina. Ich humorné vnímanie skutočnosti, podávané žartovným, vtipným spôsobom, vyvolávalo neviazaný smiech.

Záverečné slová patrili prodekanovi P. Makýšovi, ktorý celý program uzavrel svojím ďakovným príhovorom so slovami chvály na adresu Stavbárskeho srdca, Združenia študentov SvF, ako aj samotných študentov, ktorí prišli podporiť Vianočné mecheche 2016.

RASTISLAV KVASNICA

Ako sme sa stali hercami

Prof. M. Peciar pri propagovaní technického vzdelávania.

„Rád by som vedel, ako sa tá plnená čokoláda vyrába...“. „Čože čokoláda, ale tie gumové cukríky, na okraji zelené, v strede červené a s bielou bodkou...“. Takto nejaký sa vyvíjal pred časom rozhovor dvoch mladíkov na zástavke električky pri jednom bratislavskom gymnáziu. Najprv v nás vyvolal úsmev, ale po uvedení si podstaty jeho významu sme si boli istí, že sme mladšej generácii zrejme čosi dlžní. V záplave moderných hračiek, mobilov a televízorov plných akčných filmov, nevedia nič o bežných veciach, o technických princípoch často banálnych a každodenne používaných predmetov. Preto sa ani nemožno čudovať, že väčšina mládeže neinklinuje k technickým disciplinám a neskôr sa nerozhodne (z nevedomosti) pre štúdium na technike. A tak sa zrodil nápad, že by sme mohli niečím zaujať mladú, ale nielen mladú generáciu. CVTI SR realizovala program popularizácie vedy a i my sme využili možnosť propagácie štúdia techniky, zameranej na potravinárske, farmaceutické a chemické stroje a zariadenia. Koncom roka 2014 sme sa prezentovali v zabehnutom formáte CVTI vo „Vedeckej cukrárni“ s prednáškou zameranou na moderné spracovateľské technológie najmä z oblasti výroby cukroviniek. Sála nabitá stredoškólakmi sa postupne preberala z letargie a na konci prednášky už bežala živá diskusia so zaujímavými, často neočakávanými otázkami. To nás presvedčilo, že osвета má určité zmysel. Ponuka odborných tém nášho ústavu oslovila viacerých režisérov, ktorí sa uchádzali o spracovanie popularizačných snímok v CVTI, a tak sme v spolupráci s viacerými agentúrami postupne pripravili scenáre filmových šotov

určených pre širokú verejnosť aj odborníkov. Bola to dosť náročná práca najst' spoločný jazyk tak, aby tomu rozumeli menšie deti, a rovnako to oslovilo aj dospelých poslucháčov. Po dokončení nakrúcania sme si vždy s filmovými štábmi zatlieskali a tešili sme sa, akoby sme získali prinajmenšom filmového Oscara. Postupne vznikol dokument pre televíziu TA3 v rámci cyklu „Veda na dosah“, odvysielaný 15. 9. 2015, o profile pracoviska vo vzdelávaní a ťažiskových výskumných témach ústavu, pre televíziu STV2 v rámci cyklu „Spektrum vedy“, filmový dokument „Stroje pre práškové technológie“, odvysielaný 10. 9. 2016, o možnostiach spracovania práškových materiálov lisovaním a extrúziou a pre televíziu STV2 snímok nazvaný „Strojári“, odvysielaný 3. 12. 2016, o kompaktovaní práškových odpadov. Hodiny prípravy scenárov, opakovanie niektorých scén, ak režisér nebol spokojný, zostrihanie suro-

vých sekvencií, toho všetkého bol kolektív Ústavu procesného inžinierstva SJF STU pod vedením prof. Ing. Mariána a Peciar, PhD., súčasťou. Odmenou za vynaloženú námahu boli ohlasy od známych aj neznámych ľudí, a to aj zo zahraničia a konštatovania, že aj taká netradičná oblasť výskumu môže byť vo svojej podstate zaujímavá. Myslíme si však, že pre popularizáciu vedy a techniky sa stále v spoločnosti nerobí dostatok, mladí ľudia zabíjajú veľa času sledovaním rôznych brakových produktov a nemožno sa potom čudovať, že pre štúdium techniky sa nerozhoduje také množstvo absolventov stredných škôl, ako by sa očakávalo pre naplnenie požiadaviek trhu práce. Sme však optimisti a propagácii technického vzdelávania sa zo všetkých síl budeme venovať aj naďalej.

PETER PECIAR

75. výročie FEI STU

Slávnostné zhromaždenie akademickej obce FEI STU v Bratislave pri príležitosti osláv 75. výročia výchovy inžinierov elektrotechniky a informatiky sa uskutočnilo 29. novembra 2016 v Aule profesora Ľudovíta Kneppa. Na tejto slávnostnej udalosti sa zúčastnili predstavitelia fakulty i univerzity, zástupcovia ostatných univerzít zo Slovenska, predsedovia a členovia senátov fakulty a univerzity, členovia akademickej obce fakulty, ale aj pozvaní hostia z profesijných združení a spolupracujúcich firiem a predstavitelia obce a vyššieho územného celku.

Všetkých prítomných privítala moderátorka podujatia a odovzdala slovo dekanovi fakulty prof. Milošovi Oravcovi, ktorý v príhovore priblížil bohatú históriu fakulty a univerzity, vývoj fakulty a jej pracovísk, katedier a ústavov, pripomenul najvýznamnejšie osobnosti vzdelávania a vedy na fakulte a poďakoval spolupracujúcim inštitúciám, združeniam a firmám. Svoj emotívny príhovor ukončil konštatovaním: „Oslavujeme 75 rokov výchovy inžinierov. Je 75 rokov veľa alebo

málo? Pri takýchto príležitostiach sa zvykne vek vzťahovať na vek človeka – v takom prípade by naša fakulta mala byť babičkou a ísť do dôchodku, ale vek fakulty sa počíta inak. Ak je fakulta schopná zaujať mladých ľudí a rovnocenne s nimi komunikovať, tak je mladá. Fakulta elektrotechniky a informatiky – dokázala si, že vieš zaujať, a že si tvorivá. Nech sa ti darí!”

Rektor STU prof. Robert Redhammer v príhovore vyzdvihol kvalitu fakulty a jej oprávnené miesto na najvyšších priečkach v hodnotení fakúlt na Slovensku. Zdôraznil takmer 100-percentnú uplatniteľnosť absolventov fakulty a kvalitu vzdelávania a vedeckovýskumnej činnosti, čím môže byť fakulta príkladom pre ostatné vysoké školy na Slovensku.

Pri príležitosti osláv udelil dekan fakulty mimoriadne ocenenie a pamätné listy zástupcom partnerov z priemyslu, vzdelávacích a vedeckovýskumných inštitúcií a združení. Medzi ocenenými bol aj výkonný viceprezident Zväzu automobilového priemyslu

Slovenska Jaroslav Holeček, či starostka bratislavskej mestskej časti Karlova Ves Dana Čahojová a predseda Bratislavského samosprávneho kraja a poslanec Národnej rady Slovenskej republiky Pavol Frešo, ktorý vo svojom príhovore vyjadril hrdosť nad tým, že je absolventom fakulty a považuje ju za dôležitý celoživotný základ. Dekan udelil tiež ocenenia za prínos k rozvoju fakulty jej významným pracovníkom. Ocenil aj pedagógov zahraničných univerzít, medzi nimi aj prof. Mareka Tłaczała z Technickej univerzity vo Wroclawi, Dr. Gabriela Miro-Mutenau z Dublinskej univerzity aj prof. Jevgeniyu Sulema z univerzity v Kyjeve.

Slávnostnú udalosť spestrilo vystúpenie komorného sláčikového kvarteta Renata Quartet a laserová show v úplnom závere podujatia.

VIERA STOPJAKOVÁ
Foto: MARIÁN TÁRNIK

Najlepší študenti na najlepšej technickej fakulte

Pri príležitosti Medzinárodného dňa študentstva sa 23. 11. 2016 stretlo vedenie FCHPT STU s najlepšími a najaktívnejšími študentmi a absolventmi doktorandského štúdia.

Dekan fakulty prof. J. Šajbidor v úvodnom príhovore zablahoželal všetkým prítomným k dosiahnutým výsledkom. Zdôraznil, že byť najlepším na najlepšej technickej fakulte je záväzok, ktorý sa ťažko naplňa a ešte ťažšie obhajuje. Máme však stále dostatok študentov, ktorí si tento prívlastok zaslúžia. Je to nielen vďaka ich záujmu a usilovnosti, ale aj vďaka obetavej práci ich vedúcich a škooliteľov. Okrem dosahovania vynikajúcich výsledkov v štúdiu a vedeckovýskumnej činnosti je dôležité oceniť aj úspešnú reprezentáciu fakulty v športe a významnú činnosť konanú v prospech fakulty. Podčiarkuje to fakt, že študentský život a život na fakulte zahŕňa aj mnohé ďalšie aktivity, ktoré by bez angažovaných študentov nebolo možné naplňať.

Prodekanica doc. M. Bakošová postupne predstavila absolventov doktorandského štúdia, ktorí získali cenu dekana. Za vynikajúce plnenie študijných povinností počas celého doktorandského štúdia boli ocenení štyria absolventi – Ing. A. Szarka, PhD., Ing. V. Kuchtanin, PhD., Ing. S. Dorotíková, PhD. a Ing. M. Jelemenský, PhD.

Za mimoriadne plnenie študijných povinností (študijný priemer 1,00) boli v prvom a druhom stupni štúdia ocenení P. Štefík, D. Valachová, Z. Magyarová, Bc. D. Nitrayová, Bc. L. Staroňová, Bc. Z. Rosenbergová, Bc. S. Koniar a Ing. S. Vlčková, pričom viacerí z nich pridali k vynikajúcim študijným výsledkom aj významnú činnosť v prospech fakulty, úspešnú reprezentáciu fakulty v športe, či úspešnú účasť v odborných súťažiach.

Za mimoriadny výsledok v oblasti výskumu získali ocenenie študenti doktorandského štúdia Ing. P. Lopatka, Ing. P. Poprac a Ing. M. Šoral, ako autori viacerých publikácií kategórie „A“.

Za úspešnú reprezentáciu FCHPT STU v športe si ocenenie prevzali Bc. V. Gubiová, N. Velkov, M. Paškan a B. Hozová.

Medzi ocenenými za významnú činnosť konanú v prospech fakulty boli D. Packa, Ing. J. Janošovský a Bc. F. Hajdu.

Po slávnostnom prípitku a gratuláciách nasledovala diskusia, ktorú môžeme bez nadnesenia označiť ako naozaj neformálnu a bohatú. Študenti sa dotkli viacerých tém, ako sú napr. hodnotenie fakulty agentúrou ARRA, dôvody štúdia slovenských študentov na zahraničných univerzitách (najmä českých), finančné zabezpečenie fakulty a študentov, štúdiom na fakulte, či život na študentských domovoch.

Záverom dekan Šajbidor zaželal všetkým prítomným veľa osobných a študijných úspechov a pokojné prežitie nadchádzajúcich sviatkov.

MIROSLAV HUTŇAN

18. študentská vedecká konferencia na FCHPT

Dňa 9. 11. 2016 sa uskutočnila 50. fakultná a zároveň 18. celoštátna študentská vedecká konferencia v odbore chémia a chemická a potravinárska technológia s medzinárodnou účasťou pod názvom „Chémia a technológia pre život“. V rámci 18. ŠVK sa konala súťaž o najlepšiu študentskú vedeckú prácu. Garantom konferencie bola prodekanica doc. M. Bakošová a predsedom organizačného výboru bol Dr. M. Horňáček. Na konferencii sa zúčastnil historicky najvyšší počet účastníkov – 229 študentov. Účastníci prezentovali 220 vedeckých prác v 26. sekciách. Z FCHPT STU prednieslo svoje práce celkovo 175 študentov, 32 účastníkov bolo z českých univerzít a zvyšných 22 študentov bolo z iných slovenských univerzít. Predsedovia a členovia komisií jednotlivých sekcií posudzovali prácnosť, náročnosť riešenej problematiky, vedecký prínos, a zároveň aj spracovanie prezentovaných výsledkov a samotný prednes prác. Hodnotiace komisie, ktorých členov nominovali riaditelia ústavov, pozitívne hodnotili vysokú odbornú úroveň prezentovaných prác. V každej sekcii bolo hodnotené 1. – 5. miesto, za ktoré boli študentom udelené diplomy, ktoré odovzdával na vyhodnotení dekan FCHPT STU prof. J. Šajbidor. Študentom umiestneným

na 1. – 3. mieste bude vyplatená finančná odmena. V tomto roku, t. j. 2016, bola udelená aj cena Zväzu slovenských vedeckotechnických spoločností, ktorú odovzdávala členka ZSVTS doc. A. Ujhelyiová. Cenu získala Bc. N. Chupáčová za prácu s názvom Zvyšovanie účinnosti extrakcie kôry jej predúpravou, ktorú prezentovala v sekcii Drevo, celulóza a papier. Bc. M. Ábelovi bola udelená cena Slovenskej spoločnosti pre povrchové úpravy za prácu Korózne správanie chemicky a elektrochemicky vylúčeného niklu v umelom potnom elektrolyte prezentovanú v sekcii Anorganická technológia.

Z 18. študentskej vedeckej konferencie Chémia a technológia pre život bol vydaný

recenzovaný zborník abstraktov prác v digitálnej forme na CD nosičoch s ISBN. Dostal ho každý účastník konferencie a každé oddelenie, kde sa ŠVK konala. Výsledky a fotografie z konferencie si môžete prezrieť na www stránke konferencie: <http://www.kirp.chtf.stuba.sk/svk/?q=vysledky>

Aj v ďalšom ročníku ŠVK sa tešíme na bohatú účasť študentov nielen z FCHPT STU, ale aj z ostatných slovenských a českých univerzít.

MICHAL HORŇÁČEK
FOTO: ROMAN HERGOVITS

Cena prof. Kusého pre prof. Pohaničovú

Tradične aj tento rok Spolok architektov Slovenska udelil výročné architektonické ceny a medzi nimi Cenu profesora Martina Kusého, ktorá sa udeľuje za vedeckú a teoretickú, ale aj popularizačnú a editorskú činnosť. Spolok architektov Slovenska sa zriadením tejto ceny od roku 2003 snaží podporiť úsilie a stimulovať odbornú, vedeckú a teoretickú aktivitu rovnako, ako aj rozvíjanie publicistiky a editorských činností. Cenu tvorí diplom a bronzová medaila s portrétom prof. Martina Kusého, ktorú vytvoril sochár Marián Polonský.

Cena prof. Martina Kusého 2016 bola udelená za významný prínos v oblasti dejín architektúry 19. storočia významnej odborníčke, historičke architektúry a dlhoročnej pedagogičke na Fakulte architektúry prof. Ing. arch. Jane Pohaničovej, PhD. Profesorka Pohaničová je autorkou a spoluautorkou veľkého počtu vedeckých a odborných monografií, ako sú Rozmanité 19. storočie, Storočie Feiglerovcov – Príbeh bratislavských architektov, staviteľov a stavebných podnikateľov, Michal. M. Harminc, architekt dvoch storočí a i. Vo svojej vedeckej a odbornej práci sa systematicky venuje dejinám architektúry 19. storočia a na základe vlastných bádateľských aktivít prezentovala vo svojich publikáciách množstvo nových poznatkov o dejinách architektúry 19. storočia na Slovensku i v širšom stredo európskom kontexte, a často aj v spolupráci s vedeckými inštitúciami, pamiatkovými a univerzitnými pracoviskami doma aj v zahraničí. K charakteristickým črtám jej prístupu ku skúmaniu dejín architektúry 19. storočia patrí trvalý záujem o osobnostné pozadie vzniku architektonických diel na Slovensku. Prof. Pohaničová svojím doterajším dielom prispela k procesu objektivizácie hodnôt architektúry 19. storočia a zásadným spôsobom rozšírila poznatky tohto obdobia dejín slovenskej architek-

túry. Nositeľmi tejto ceny sú tiež: prof. Matúš Dulla, prof. Henrieta Moravčíková, Adolph Stiller, rakúsky teoretik a historik architektúry, PhDr. Klára Kubičková, doc. Dana Bořutová i prof. Štefan Šlachta.

Udelená bola Cena Dušana Jurkoviča za architektonické dielo Materská škôlka Guliver v Banskej Štiavnici Richardovi Murgašovi a Cena Emila Belluša za celoživotné dielo trojici architektov Ferdinandovi Končekovi, Iljovi Skočekovi a Lubomírovi Titlovi. K týmto cenám pribudla nová Cena Inspirelli Awards (študenti dizajnu a architektúry a architekti do 35 rokov), ktorú získal Michal Mihalák. Ceny boli slávnostne odovzdané 16. novembra 2016 v Malej sále Slovenskej filharmónie v Bratislave.

IRENA DOROTJAKOVÁ
Foto: **ANDREJ TREBATICKÝ**

Design v pohybe

Dynamický odbor dizajnu sa v posledných desaťročiach intenzívne rozvíja. Ruka v ruku s rozvojom odboru sa vyvíja aj štúdium dizajnu, ktoré má na Fakulte architektúry STU vyše dvadsaťročnú tradíciu. Výstavou Design v pohybe alebo pohyb v designe začal 3. novembra 2016 na Fakulte architektúry STU cyklus na seba voľne nadväzujúcich výstav. Ide o prezentáciu študentských prác, ktoré vznikli na dizajnerských školách na Slovensku a v Čechách, kde sa dizajn a príbuzné odbory vyučujú. Výstava bola otvorená vo foyeri na Fakulte architektúry STU a okrem Ústavu dizajnu FA STU – odbor priemyselný dizajn, vystavovali aj iné školy: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara, Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta umění, Technická univerzita v Košiciach, Fakulta multimediálních komunikací, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Prahe.

Pri príležitosti výstavy bola vydaná tiež publikácia Design v pohybe alebo pohyb v designe, ktorá prvýkrát predstavuje popredné dizajnerské školy s mnohoročnou tradíciou na teritóriu bývalého Československa. Cieľom je predstaviť štúdium dizajnu na rôznych miestach, kde pôsobia zúčastnené vysoké školy. Napriek tomu, že nejde o súťaž, udeľovať sa budú ceny dekanov a mimoriadna Cena Františka Pelikána, nedávno zosnulého významného pedagóga a dizajnéra z Plzne. Projekt vznikol vďaka finančnej podpore Fondu na podporu umenia a vďaka všetkým vystavujúcim školám. Výstava na FA STU trvala do 13. novembra 2016.

IRENA DOROTJAKOVÁ
Foto: **IRENA DOROTJAKOVÁ**

Študenti MTF získali ocenenia

Predseda Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR vyhlásil 9. ročník súťaže „Cena za najlepší publicistický príspevok v oblasti kvality práce, produkcie a života“, ako jednu zo strategických aktivít Národného programu kvality Slovenskej republiky. Slávnostné vyhlásenie výsledkov sa konalo 8. novembra 2016 v Primaciálnom paláci v Bratislave v rámci slávnostného ceremonálu vyhlásenia výsledkov súťaží Národná cena SR za kvalitu 2016 a Národná cena SR za spoločenskú zodpovednosť 2016. Do súťaže bolo zaradených 120 príspevkov publikovaných v období od 1. 9. 2015 do 30. 9. 2016. Víťazstvo

v kategórii Najlepšia diplomová práca získala študentka MTF STU Ing. Martina Gergelová s diplomovou prácou Aplikácia metodiky Six Sigma na karosárni C-SUV v organizácii VW Slovakia, a.s. (vedúca diplomovej práce: Ing. Katarína Lestyánszka Škúrková, PhD.). V uplynulom období vyhlásila spoločnosť CoreTech System Co., Ltd, ako vydavateľ simulačného nástroja Moldex3D, celosvetovú súťaž a najlepšiu prípadovú štúdiu, realizovanú s využitím numerických analýz v Moldex3D – Moldex3D Story Contest. Za región EMEA (Europe, the Middle East and Africa) získal špeciálne ocenenie „Special Prize in EMEA

Region“ študent doktorandského štúdia MTF STU so sídlom v Trnave Ing. Košík Miroslav. V predloženej štúdiu sa mu pomocou správnej aplikácie technológie vstrekovania termoplastov s asistenciou plynu podarilo zredukovať výrobné deformácie výlisku, ktoré neboli odstrániteľné konvenčnými metódami vstrekovania. Udelené ocenenia si prevzali na veľtrhu pre plasty a gumu K2016 v nemeckom Düsseldorfe. Vedenie fakulty obom študentom blahoželá a želá veľa úspechov.

RENÁTA IVANČÍKOVÁ

Stretnutie vedenia fakulty so študentmi

Dňa 30. 11. 2016 sa študenti MTF STU stretli s vedením fakulty v Aule prof. Adamku na Botovej ul. v Trnave. V úvodnom slove predstavil prodekan pre vzdelávanie doc. R. Čička predstaviteľov fakulty – dekana, prodekanu a prodekanov, tajomníka fakulty, predsedu Akademického senátu fakulty a riaditeľa ŠD M. Uhra.

Prodekan pre rozvoj doc. P. Pokorný informoval študentov o nových priestoroch fakulty, ktoré vznikli za ostatné obdobie v rámci stavebných prác. S prezentáciou o možnosti študentov vycestovať na študijný pobyt do zahraničia v rámci programu Erasmus+, vystúpil prodekan pre vnútorné a zahraničné vzťahy prof. M. Marônek. Oficiálnu časť stretnutia uzatvoril prodekan Čička informáciou o aktuálnom počte študentov, o možnostiach získania štipendií zapojením sa do odbornej činnosti, o súčasnom stave akreditovaných študijných programov a vyzval študentov k diskusii. Aj napriek nízkej účasti sa študenti do diskusie s vedením aktívne zapájali.

Program pokračoval zaujímavými odbornými prednáškami, ktoré si študenti hlasováním vybrali. Požiadavky praxe na študentov vysokých škôl technického zamerania prednášal Jaroslav Holeček, na tému Čo ľudí zachráni pred vyhynutím – ekologické aspekty materiálov a budúcnosť ich vývoja prezentoval Marián Kubliha a prezentácie

ukončil Ján Milde s prednáškou 3D tlač – trendy vo svete a aplikácia v medicíne. Vedenie fakulty ďakuje všetkým študentom za ich účasť a podnetné návrhy v diskusii.

RENÁTA IVANČÍKOVÁ

Za profesorom Biskupičom

Dňa 25. novembra 2016 nás náhle a nečakane opustil vo veku 67 rokov prof. Ing. Stanislav Biskupič, DrSc. Odišiel popredný slovenský vedec, pedagóg, prorektor pre vedu a výskum Slovenskej technickej univerzity v Bratislave i riaditeľ Ústavu fyzikálnej chémie a chemickej fyziky na Fakulte chemickej a potravinárskej technológie STU.

Prof. Biskupič sa narodil 24. októbra 1949 v Ivanke pri Dunaji, kde strávil prvé roky svojho života. Neskôr sa rodina presťahovala do Šamorína, kde v roku 1967 úspešne zmaturoval na miestnom gymnáziu. Tomuto mestu zostal verný po celý život. V roku 1972 promoval za inžiniera chémie v odbore fyzikálna chémia na Chemickotechnologickej fakulte Slovenskej vysokej školy technickej (CHTF SVŠT). Dizertačnú prácu z vedného odboru fyzikálna chémia obhájil v roku 1976. Jeho školiteľom bol profesor Ing. Ladislav Valko, DrSc., ktorý je považovaný za jedného zo zakladateľov teoretickej chémie u nás. Vedecké aktivity profesora Valka a jeho študentov podporovali významné osobnosti vtedajšej československej chémie, ako bol profesor Vojtech Kellö z Katedry fyzikálnej chémie CHTF SVŠT alebo profesor Jaroslav Koutecký z Heyrovského ústavu fyzikálnej chémie ČSAV v Prahe. Profesor Biskupič tak začínal svoju vedeckú kariéru v neobyčajne inšpiratívnom vedeckom prostredí. Mal vytvorené optimálne podmienky pracovať v modernej oblasti chémie, akou bola teoretická chémia. V roku 1975 prišiel z Heyrovského ústavu ČSAV v Prahe pracovať na CHTF SVŠT v Bratislave Vladimír Kvasnička a so začínajúcim Ing. Biskupičom sa orientovali na kvantovo-chemické aplikácie diagramatickej teórie porúch, pomerne zložitý matematický aparát prevzatý do kvantovej chémie z fyziky elementárnych častíc. Úspešnosť tohto postupu sa veľmi rýchlo odzrkadlila v akceptácii početných odborných prác vo viacerých prominentných časopisoch, ako sú *Physical Review*, *Journal of Chemical Physics* alebo v zborníku *Advances in Chemical Physics*. Možno konštatovať, že bratislavská skupina teoretických chemikov bola považovaná za reprezentačnú súčasť modernej svetovej teoretickej chémie, jej nových trendov rozvoja. V roku 1981 sa habilitoval v odbore fyzikálna chémia. V roku 1988 bola členom spomínanej skupiny teoretických chemikov udelená prestížna Štátna cena „Za rozvoj diagramatickej teórie porúch pre potreby kvantovej chémie“. V prvej polovici deväťdesiatych rokov minulého storočia vtedajší docent Biskupič obhájil doktorskú dizertačnú prácu a inauguroval sa. S narastajúcimi výpočtovými možnosťami a dostupnosťou výkonných počítačov sa teoretická skupina profesora Biskupiča

začala venovať problematike slabých medzimolekulových interakcií a relativistických efektov atómov ťažkých kovov.

Profesor Biskupič publikoval 121 odborných prác v karentovaných časopisoch s vyše 600 CC ohlasmi. Bol autorom dvoch monografií a zodpovedným riešiteľom 7 VEGA projektov, 4 APVV projektov a 2 medzinárodných bilaterálnych vedeckých projektov. Nemenej významná je aj jeho pedagogická činnosť, ktorou výrazne prispel k výchove novej generácie teoretických a fyzikálnych chemikov. Mnoho jeho žiakov ostalo verných vyštudovanému odboru a v súčasnosti pôsobia v rôznych krajinách sveta.

V rokoch 1984 až 1990, 2001 až 2006 bol prof. Biskupič vedúcim Katedry fyzikálnej chémie. Veľmi ťažké bolo prebrať a viesť úspešne rozbehnutú katedru po profesorovi Vojtechovi Kellö, vynikajúcom vedcovi i pedagógovi. Profesor Biskupič sa zhostil tejto úlohy veľmi dobre. Nikdy mu nechýbal nadhľad, dokonale rozlišoval podstatné a podružné problémy. Všetmožno podporoval nadaných a tvorivých mladých ľudí. Od roku 2006 sa stal riaditeľom vtedy vzniknutého Ústavu fyzikálnej chémie a chemickej fyziky na FCHPT a túto funkciu zastával tri funkčné obdobia. Od roku 2002 až do vymenovania za prorektora STU v roku 2011 bol členom Akreditačnej komisie, poradného orgánu vlády SR. Bol členom viacerých vedeckých rád (Slovenský metrologický ústav, SAV do r. 2012), STU, FCHPT STU, PrírF UK (do r. 2015), Fakulta prírodných vied UMB Banská Bystrica (do r. 2015), Fakulta prírodných vied UCM Trnava, Pedagogická fakulta TU Trnava) a členom Komisie pre vedecké kvalifikačné stupne pri SAV. Bol taktiež členom Rady pre vedu a techniku Rady vysokých škôl SR a členom Rady ministra práce, sociálnych vecí a rodiny SR pre vzdelávanie a výskum v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Napokon, Stano Biskupič bol zodpovedným kolegom, kamarátom, na ktorého bolo spoľahnutie, a s ktorým stretnutia boli radostné.

Človek smrťou odchádza, už sa nevracia, ale napriek tomu tu zanecháva vždy niečo po sebe. Je to jeho práca, ktorú robil pre spoločné dobro, ale predovšetkým hodnoty ducha, ktoré zanechal svojim nasledovníkom. Milý Stano, ďakujeme Ti za všetko dobré, čo si vykonal pre slovenské vysoké školy vo všeobecnosti a zvlášť pre našu alma-mater Slovenskú technickú univerzitu na poli vedeckom, vzdelávacom a organizačnom. Tvoj intelektuálny vklad do rozvoja diagramatickej teórie porúch malých molekúl bude dlho vyčnievať ako ťažko prekonateľný vzor pre našich súčasných mladých teoretických chemikov.

Češť jeho pamiatke!

**VLADIMÍR KVASNIČKA
VILIAM LAURINC
VLADIMÍR LUKEŠ**

Hokejový zápas SvF STU – FAST VUT

Ďalší priateľský zápas stavbárov z Bratislavy proti hokejovému družstvu Fakulty stavební Vysoké učení technické sa uskutočnil 15. 11. 2016 v hokejovej hale Sportovní centrum Lužánky v Brne. Fakultu reprezentovali študenti, doktorandi aj zamestnanci fakulty. Akciu svojou účasťou podporil aj prodekan doc. P. Makýš. Tento rok však naša hráčska účasť bola veľmi nízka, bolo nutné osloviť stavbárov z Brna, aby nám zapožičali niekoľko hráčov. Vďaka tomuto ústretovému kroku sa zápas mohol uskutočniť. Dúfame, že na budúci rok budeme mať dostatok hráčov zo svojich radov a víťaznou odvetou im odplatíme tohtoročnú prehru.

Atmosféra na štadióne bola výborná, takmer dvesto študentov z VUT pripravilo pre obecenstvo zaujímavý sprievodný program. Okrem súťaže v streľbe na bránu pomáhali vytvárať správnu atmosféru aj mažoretky. V hľadisku sa dokonca občas objavili náznaky „mexických vlŕn“... ponuka chutného vareného vína už iba dotvárala typickú náladu zimného športového podujatia.

Možno by bol priebeh zápasu trochu iný, keby podpora fanúšikov zo SvF bola väčšia. Ako prvý otvorili skóre študenti FAST VUT. Prvá tretina skončila 2:0 a dúfali sme, že sa nám

aj s podporou požičaných hráčov VUT podarí vyrovnáť. To sa však nestalo a môžeme povedať, že druhá tretina bola rozhodujúca. Prehrali sme ju 9:2. V tretej tretine sme sa snažili skorigovať nepriaznivý stav, čo sa nám aj čiastočne podarilo a vyhrali sme ju 4:5. Konečný stav zápasu bol však 15:7 v prospech súpera.

Záverečné poďakovanie patrí piatim študentom, ktorí nastúpili do ťažkého súboja, ale aj štyrom pedagógom, ktorí sa striedali proti učiteľom z FAST VUT.

MARIÁN DECKÝ

Šport, pohyb, tanec

V lete 2011 sme začali prerábať priestory na Fakulte chemickej a potravinárskej technológie STU, kde pôsobím ako odborná asistentka na samostatnom Oddelení telesnej výchovy a športu, a otvorili sme pohybové štúdio Fit & Fun club.

V rozvrhu máme cvičenia, ako body work resp. tabata, čo je dynamickejšie cvičenie pre ľudí, ktorí si chcú vyformovať postavu, schudnúť, alebo sa jednoducho iba fyzicky zničiť. Veľmi obľúbenými sú hodiny pilatesu a power jógy. Jedenkrát do týždňa máme aj Port DeBras (niečo medzi baletom a tancom). Pre tých, ktorí si nespĺnili sen byť baletkou ako deti, ponúkame aj kurz baletu pre dospelých.

Naši študenti majú zvýhodnené vstupné 3 eurá na hodinu na všetky cvičenia a zamestnanci STU si môžu zacvičiť už za 3,5 eur. Výhodou nášho klubu je, že hodiny začínajú o 16:00. Ak sa niekto rozhodne prísť, je dobré si pozrieť našu stránku www.fitfun.eu, alebo facebook, kde sú v aktualitách informácie ohľadom noviniek. Na stránke je aj náš rezervčný systém, cez ktorý je nutné prihlásiť sa na hodinu, o ktorú máte záujem. Je potrebné urobiť rezerváciu najneskôr do 14:00 hod. v deň, keď si chcete zacvičiť. Minimálny počet ľudí na hodine je 5. Odporúčame doniesť si športovú obuv, športové oblečenie, uterák a vodu. Podložku môžete mať vlastnú, ale máme ich aj k dispozícii. Zakladatelia:

Lula Ondrušová – je niekoľkonásobnou majsterkou Slovenska v synchronizovanom plávaní a účastníčkou ME v Seville 1997, MS v Perth 1998. V roku 2009 sa stala majsterkou Európy v kategórii Masters v súťaži tímov a v roku 2010 a 2012 aj majsterkou sveta v tej istej kategórii. Po skončení aktívnej kariéry zostala so športom v kontakte – 14 rokov pracuje ako inštruktor aerobiku a spinningu. Martin Paškan sa venuje kondičnému behu a hobby triatlonu. Odbehol maratón v Paríži, polmaratóny v Berlíne, Prahe, Bratislave a Košiciach. Jeho najväčším úspechom v triatlone je 16. miesto vo svojej kategórii na svetových hrách Masters v Turíne v roku 2013.

LUCIA ONDRUŠOVÁ

pf 2017

žalá redakcia časopisu
SPEKTRUM

STU